Eduskunta

Maa- ja metsätalousvaliokunta

ASIA: HE 145/2025 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi huoltovarmuuden turvaamisesta ja Huoltovarmuuskeskuksesta sekä turvavarastolain muuttamisesta

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f. kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi huoltovarmuuden turvaamisesta ja Huoltovarmuuskeskuksesta sekä turvavarastolain muuttamisesta.

Yleistä

SLC haluaa korostaa, että vahva ja osallistava yhteistyömalli on ratkaisevan tärkeä kestävän ja joustavan huoltovarmuuden ylläpitämiseksi. Lainsäädäntö tulisi siksi muotoilla siten, että se vahvistaa julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin välistä vakiintunutta yhteistyötä. SLC haluaa erityisesti tuoda esiin seuraavat seikat:

Yksi Suomen huoltovalmiusmallin suurimmista vahvuuksista on julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin pitkäaikainen ja hyvin toimiva yhteistyö. Ehdotettu Huoltovarmuuskeskuksen muuttaminen valtion virastoksi sekä hallituksen lakkauttaminen ja elinkeinoelämän edustuksen poistuminen hallinnosta uhkaavat heikentää tätä mallia. Ehdotus tekee toiminnasta viranomaiskeskeisempää ja vähemmän joustavaa, mikä voi vähentää niiden toimijoiden sitoutumista, jotka nykyisin tuovat mukaan kriittistä asiantuntemusta ja merkittäviä resursseja. Elinkeinoelämän organisaatioille – mukaan lukien ne, jotka edustavat alkutuotantoa ja ovat aktiivisesti osallistuneet neuvoston työhön sen perustamisesta lähtien – on jatkossakin annettava selkeä ja virallinen rooli hallinnossa.

Hallituksen esitys ottaa paremmin huomioon julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin välisen yhteistyömallin kuin hallituksen esitysluonnos, joka oli lausuntokierroksella kesällä 2025.

Huoltovarmuusneuvosto

SLC pitää erittäin tärkeänä, että alkutuotantoala on edustettuna Huoltovarmuusneuvostossa. Lakiesityksen perusteluissa ei mainita tuottajaorganisaatioita jäsenorganisaatioina. **Ottaen huomioon elintarviketuotannon merkityksen Suomen huoltovarmuudelle, SLC ehdottaa, että Maa- ja metsätalousvaliokunta tuo lausunnossaan esille, että alkutuottajien järjestöt MTK ja SLC saavat paikan Huoltovarmuusneuvostossa**.

Rahoitus

SLC suhtautuu myönteisesti huoltovarmuusrahaston säilyttämiseen, koska se on todettu onnistuneeksi ja se on edistänyt vakautta ja nopeaa reagointikykyä kriisitilanteissa. Samalla rahoitusjärjestelmää tulisi kehittää, jotta rahaston arvo olisi turvattu pitkällä aikavälillä. Voitaisiin tarkistaa, miten huoltovarmuusmaksu voitaisi periä. SLC ehdottaa, että rahoituspohjaa vahvistettaisiin esimerkiksi perimällä sähköstä nykyistä korkeampi huoltovarmuusmaksu.

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f.
Fredriksgatan 61 A 34, 00100 Helsingfors
tfn (09) 586 0460, fax (09) 694 1358
www.slc.fi, fornamn.efternamn@slc.fi
Hemort: Helsingfors, FO-nummer 0215327-0

Keskinäinen tiedonkulku

Vahva toimitusvarmuus edellyttää, että kaikilla keskeisillä toimijoilla on pääsy asiaankuuluvaan tietoon. Poolien ja sektoreiden tulisi säilyttää oikeutensa tietoon, jotta ajantasainen tilannekuva voidaan varmistaa. Keskinäinen tiedonkulku on ratkaisevan tärkeää sekä luottamuksen että tehokkuuden kannalta.

SVENSKA LANTBRUKSPRODUCENTERNAS CENTRALFÖRBUND SLC R.F.

Mats Nylund
puheenjohtaja

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f.
Fredriksgatan 61 A 34, 00100 Helsingfors
tfn (09) 586 0460, fax (09) 694 1358
www.slc.fi, fornamn.efternamn@slc.fi
Hemort: Helsingfors, FO-nummer 0215327-0